

ข่าวประจำวันจันทร์ที่ 3 สิงหาคม พ.ศ.2558

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ คมชัดลึก

เตือนภัย!!น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น...เสี่ยงโรคปอดอักเสบ

: ปฏิญญา เอี่ยมตาล ทีมข่าวรายงานพิเศษ

ปัจจุบันคนไทยนิยมนำ "น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น" มากิน อม กลั้วปาก กลั้วคอ เพื่อสุขภาพของร่างกาย และช่องปาก ตามคำบอกเล่า ชวนเชื่อ แต่หารู้ไม่ว่า การอม กลั้วปาก กลั้วคอ น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น...ใน ผู้สูงอายุที่มีโรคทางสมองหรือมีปัญหาด้านการกลืนกิน หรือคนที่สำลักง่าย มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรค ปอดอักเสบ จากการสำลักน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น

นพ.มณูญ ลีเชวงวงศ์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคทางเดินหายใจ บอกว่า ช่วงนี้กระแสน้ำมันมะพร้าวใน โลกโซเชียลมีเดีย กำลังมาแรง มีการแนะนำต่อๆ กันให้อมในปาก ให้กลั้วคอ หรือให้กลืนกิน หรือด้วย วิธีการต่างๆ เพื่อประโยชน์ของสุขภาพในช่องปากหรือประโยชน์ของร่างกายก็ตาม แต่ทางการแพทย์แล้ว ยังไม่ทราบประโยชน์ที่แท้จริง ทราบเพียงว่า ในคนสูงอายุ คนที่มีโรคทางสมอง และมีปัญหาทางการกลืน มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคปอดอักเสบจากการสำลักน้ำมันมะพร้าว ที่อม กลั้วปาก และกลั้วคอ

"น้ำมันมะพร้าวสำลักง่ายยิ่งกว่าน้ำ เพราะเบากว่า เมื่อเกิดอาการสำลัก น้ำมันมะพร้าว จะเล็ดลอด ลงไปในปอด กลายเป็นสิ่งแปลกปลอม ทำให้ปอดอักเสบ คนไข้มีอาการไอ เหนื่อยหอบ คือ เป็นโรคปอดที่ เกิดจากน้ำมันมะพร้าว เมื่อเป็นแล้วรักษายาก ทางที่ดี ควรป้องกัน โดยเฉพาะในคนสูงอายุ คนที่มีโรคทาง สมอง คนที่กลืนลำบาก ไม่ควรที่จะอมหรือกลั้วคอ หรือกลืนน้ำมันมะพร้าวเข้าไปในร่างกายเด็ดขาด" นพ. มณูญ ชี้แจง

สิ่งที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับ รายงานการรักษาคนไข้ โรคปอดอักเสบ ที่เกิดจากการสำลักน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น ของ นพ.ดำเกิง ตันธรรมจาริก อายุรแพทย์โรคทางเดินหายใจ รพ.วิชัยยุทธ ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคปอด ที่พบความผิดปกติของปอดอักเสบ ระหว่างเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ คนไข้รายหนึ่งอายุ 79 ปี มีอาการทางสมองเป็นโรคพาร์กินสัน และรักษาโรคปอดอยู่แล้ว ปอดสองข้างเป็นฝ้า เส้นใย สีขาวขุ่น ต้องผ่าตัดปอดนำชิ้นเนื้อไปตรวจพิสูจน์ จนแน่ชัดว่า เป็นอาการโรคปอดอักเสบ เกิดจากกินน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นนานกว่า 1 ปี

อายุรแพทย์โรคทางเดินหายใจ เปิดเผยว่า โรคปอดอักเสบจากน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น เป็นโรคใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้น คล้ายอดีต โรคปอดอักเสบ ที่เกิดจากน้ำมันระหุง ที่ติดกันอยู่พักหนึ่ง ด้วยเหตุผลนี้ก็เหมือนกัน ในคนสูงอายุ กินเข้าไปแล้วเผลอสำลัก น้ำมันเล็ดลอดกลไกการป้องกันตัวของเราเข้าไปตามเยื่อบุทางเดินหายใจแล้วลงไปปอด ทำให้เกิดปัญหา

“นพ.ดำเกิง กล่าวว่า อาการความรุนแรงขึ้นอยู่กับอาการสำลัก โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัวอยู่แล้ว กรณีของคนไข้รายนี้มีปัญหาการสำลักอยู่แล้ว มีเสมหะเยอะ ญาติที่ดูแลเลยให้กินน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นวันละ 1-2 ช้อนชา เพราะไปได้ข้อมูลว่า ช่วยลดเสมหะ ตามความเชื่อ กินต่อเนื่อง 3 สัปดาห์ ผู้ป่วยมีอาการไอ เป็นไข้ หอบรุนแรง รักษาด้วยการใส่ท่อช่วยหายใจ เอกซเรย์ปอด มีสีขาวขุ่นสองข้าง มีเสมหะมหาศาล ดูดออกมาเป็นไข สีขาวลอยอยู่เหนือน้ำ ผิดแปลกจากเสมหะโรคปอดอักเสบทั่วไป ที่ไม่เป็นไขและจมน้ำ เมื่อสอบถามญาติได้คำตอบว่า ให้ผู้ป่วยกินน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นทุกคืนก่อนนอน จนเกิดการสำลัก เพราะสิ่งที่เกาะอยู่ในปอด ทำให้ปอดอักเสบคือ ไขมันมะพร้าว

“คนไข้อยู่ในภาวะหายใจล้มเหลว ต้องใส่ท่อเครื่องช่วยหายใจ รักษาอยู่นาน 3 เดือน ให้ยาปฏิชีวนะดูดซึมไขมันมะพร้าวออกมาเป็นเสมหะ จนปอดสีขาวขุ่นค่อยจางลง สิ่งที่ได้กลับไปคือ การเจ็บตัว ต้องเจาะคอ คนไข้ยอมให้เปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนเพื่อประโยชน์และเป็นการเตือนอันตรายที่เกิดขึ้น” นพ.ดำเกิง กล่าวและย้ำว่า ผู้สูงอายุที่มีโรคทางสมองและคนที่สำลักมากๆ ไม่ควรกินเด็ดขาด

หลังจากรักษาแรกไม่นาน อีก 3 เดือนต่อมา พบคนไข้อีกรายอายุ 50 ปี มีอาการปอดอักเสบลักษณะเดียวกัน เอกซเรย์มีฝ้า สีขาวขุ่น เกาะเป็นเส้นใยที่ปอดข้างขวา ตรวจสอบประวัติไม่มีปัญหาการสำลัก แต่มีอาการไอ วัดค่าออกซิเจนในเลือดต่ำ เลยสอบถามได้คำตอบว่า ใช้น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น กลั้วปาก กลั้วคอ ก่อนนอนนานกว่า 3 เดือน เหตุผลเพราะมีคนบอกว่าดีช่วยรักษาสุขภาพปาก

“รายนี้วินิจฉัยด้วยการส่องกล้องในปอด ดูดเสมหะ มาตรวจ พบน้ำเสมหะ มีไขสีขาว ลอยอยู่ด้านบน แต่จางกว่ารายแรก เราส่งน้ำไปย้อมสี คือการตรวจทางพยาธิวิทยา เป็นไขมัน จะเห็นว่าความรุนแรงของการกลืนกิน กลั้วปาก กลั้วคอ น้ำมันมะพร้าวในผู้สูงอายุที่เป็นโรคทางสมอง โรคหอบ หืด โรคพาร์กินสัน มีอันตรายมาก อาจถึงขั้นเสียชีวิตได้” นพ.ดำเกิง กล่าวและว่าจากรายงานในต่างประเทศ มีการใช้น้ำมันในลักษณะนี้ด้วยการหยอดเบบี้ออยลงจมูกเป็นเวลานาน 1 ปี พบ ไขสีขาวขุ่น เกาะในปอด เช่นเดียวกัน และไม่ว่าจะหยอดจมูก หรือ กลั้วปาก กลั้วคอ ไขมันสามารถเล็ดลอดลงไปปอดได้เป็นอนุที่เล็กมาก แม้ว่าจะไม่มีโรคทางเดินหายใจก็ตาม เพราะทุกคนมีการสำลักน้อยๆ อยู่แล้ว โดยเฉพาะตอนนอนกลางคืน

“นพ.ดำเกิง” ผกบพเรียนทิ้งท้ายว่า ก่อนจะกินอะไรให้นึกถึงประโยชน์ที่แท้จริง ศักยภาพอะไรให้ถ่องแท้ อย่าเชื่อตามคำบอกเล่า คำโฆษณา โดยเฉพาะข้อมูลน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น ที่บอกถึงประโยชน์นานาประการ โดยไม่มีการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ว่า จริงเท็จอย่างไร อยากให้ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ดิดป้ายฉลาก คำเตือน คำแนะนำ กำกับไว้ด้วยว่า ผู้ใดกินได้และผู้ใดไม่ควรกิน เพื่อชีวิตและสุขภาพที่ดีของคนไทยในสังคม

พิสูจน์สถานการณ์พืชจีเอ็มในสหรัฐ สะท้อนถึงประเทศไทย..เราจะไปทางไหน?

: อาหมัด เบ็ญอาหวังรายงาน

ขณะที่หลายประเทศทั่วโลกมีการขยายพื้นที่ปลูกพืชที่พัฒนาด้วยเทคโนโลยีชีวภาพว่าด้วยการตัดแต่งพันธุวิศวกรรม หรือพืชจีเอ็ม ที่องค์กรไอซ้า (International Service for the Acquisition of Agri-Biotech Applications : ISAAA) ระบุว่า ทั่วโลกมีพื้นที่ปลูกพืชจีเอ็มในปี 2557 ถึง 1,134.4 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ประมาณ 37.5 ล้านไร่ อยู่ในประเทศกำลังพัฒนาเป็นส่วนใหญ่ ล่าสุดประเทศบังกลาเทศ เวียดนาม และอินโดนีเซีย หันมาปลูกพืชจีเอ็มเพิ่มขึ้น แต่ประเทศไทยยังมีการคัดค้านและห้ามทดสอบในระดับภาคสนามอีกด้วย

จากการที่ รศ.ดร.เจษฎา เด่นดวงบริพันธ์ อาจารย์ประจำภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พร้อมคณะ ได้เดินทางไปดูความคืบหน้าในการพัฒนาพืชจีเอ็มที่รัฐมิชิแกน สหรัฐอเมริกา เมื่อไม่นานมานี้ โดยมีนายจอห์น สโตน แห่งมหาวิทยาลัยมิชิแกน บรรยายว่า กลไกการทำพืชจีเอ็มในข้าวโพดบีที (GM B.t.) เป็นเทคโนโลยีที่สามารถช่วยต้านทานแมลงศัตรูร้ายที่ทำลายข้าวโพดซึ่งไม่เพียงสร้างความเสียหายต่อข้าวโพดที่เกษตรกรปลูกจนกลายเป็นปัญหาใหญ่ หากเป็นการทำลายเศรษฐกิจ สังคม ที่มีผลต่อสุขภาพผู้ปลูก และผู้บริโภค รวมถึงเกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วย หากพิจารณาแล้วทั้งตัวผู้ผลิต คือเกษตรกร และผู้บริโภค มีแต่เสียกับเสีย รวมไปถึงความเสียหายในภาพรวมของประเทศชาติและของโลกใบนี้ด้วย

ด้าน ดร.เดฟ ดอชเชส แห่งมหาวิทยาลัยมิชิแกน เช่นกัน ได้อธิบายถึงมันฝรั่งจีเอ็มว่า เป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เป็นแหล่งอาหารที่ดีสำหรับคนหิวโหย และมีคุณค่าทางโภชนาการสูง ที่สหรัฐอเมริกาจะปลูกเป็นฟาร์มขนาดใหญ่ ในพื้นที่ปลูก 526,000 เฮกตาร์ หรือ 1.1 ล้านเอเคอร์ มีมูลค่าถึง 4.2 พันล้านดอลลาร์ สำหรับรัฐมิชิแกนมีพื้นที่ปลูก 45,000 เอเคอร์ มูลค่า 185 ล้านดอลลาร์ มีการใช้เทคโนโลยีเครื่องจักรที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการจัดการ โดยทางมหาวิทยาลัยมิชิแกนจะมีหน่วยงานเฉพาะทำวิจัยด้านมันฝรั่งโดยตรง และวิจัยอย่างครอบคลุมทุกด้าน ทั้งการปรับปรุงพันธุ์ จนกระทั่งการตัดแต่งทางพันธุกรรมหรือจีเอ็ม

“พืชจีเอ็มในมันฝรั่งมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งประเมินความปลอดภัยต่างๆ ด้วย นอกจากนี้ยังมีพืชจีเอ็มอย่างอื่นด้วย อาทิ ถั่วเหลือง ฝ้าย ข้าวโพด และพืชน้ำมัน ปัจจุบันได้รับความนิยมและยอมรับจนขยายพื้นที่เพิ่มขึ้น อาทิ ถั่วเหลือง 93% ฝ้าย 82% ข้าวโพด 85% ซึ่งในปี 2013 พบว่าในหลายๆ ประเทศได้มีการพัฒนาพืชจีเอ็ม และได้รับการยอมรับอย่างรวดเร็ว อย่างถั่วเหลืองในบราซิล, พืชน้ำมันในแคนาดา, ฝ้ายในจีนและอินเดีย คนรุ่นใหม่ในอเมริกาจะไม่รู้จักพืชธรรมชาติกันแต่รู้จักพืชจีเอ็มเป็นส่วนใหญ่ คนอเมริกามองการต่อต้านพืชจีเอ็มในยุโรปเป็นเรื่องกีดกันทางการค้ามากกว่า” เขา กล่าว

สำหรับประเทศไทย ดร.บุญญานาถ นาถวงษ์ กรรมการสมาคมการค้าเมล็ดพันธุ์ไทย กล่าวว่า ประเทศไทยส่งออกเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มูลค่ากว่า 2,500 ล้านบาทต่อปี ไปยังประเทศในอาเซียนและเอเชียใต้ โดยมีเวียดนามเป็นผู้นำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดอันดับ 1 ด้วยมูลค่าปีละ 1,300 ล้านบาท หรือ 52% ของมูลค่าการส่งออกเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดทั้งหมดของไทย แต่ปัจจุบันประเทศเวียดนามมีนโยบายสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกข้าวโพดจีเอ็มที่มีลักษณะต้านทานต่อศัตรูพืช และสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม เช่น ทนแล้ง เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต และลดการใช้สารเคมี ของเกษตรกรให้น้อยลง

ดังนั้น หากประเทศไทยยังไม่สามารถเดินหน้างานวิจัยและการทดสอบพืชจีเอ็มในภาคสนาม จะทำให้ประเทศไทยสูญเสียรายได้จากการส่งออกเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดไปยังประเทศเวียดนาม และประเทศอื่นๆ ที่กำลังปรับเปลี่ยนในทิศทางเดียวกัน เช่น อินโดนีเซีย เป็นต้น ฉะนั้นไทยมีโอกาที่เสียตลาดเหมือนกับฟิลิปปินส์ ที่เปลี่ยนไปปลูกข้าวโพดจีเอ็มเมื่อ 12 ปีที่แล้ว

“ประเทศไทยมีความพร้อมทั้งเรื่องของสภาพพื้นที่ สภาพอากาศ ทักษะของเกษตรกร และความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ ทำให้ตลอด 40 กว่าปีที่ผ่านมาประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกเมล็ดพันธุ์คุณภาพสูงเป็นอันดับ 1 ของอาเซียน และมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นปีละ 7-10% แต่ถ้าหากประเทศไทยยังไม่เดินหน้าการวิจัยทดสอบพืชจีเอ็มในภาคสนามและเตรียมความพร้อม เราจะเสียโอกาส และจะส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์กว่า 1.5 หมื่นครอบครัว และอนาคตเกิดปัญหาถ่วงลอบนำเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดจีเอ็มจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาในประเทศด้วย” ดร.บุญญานาถ กล่าว

ส่วน ดร.นิพนธ์ เอี่ยมสุภาษิต นายกสมาคมเทคโนโลยีชีวภาพสัมพันธ์ กล่าวว่า ขณะนี้ภาคการเกษตรของไทยกำลังเผชิญกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศที่รุนแรงทั้งภาวะภัยแล้งและน้ำท่วม ทำให้ผลผลิตเสียหายและต้นทุนการผลิตของเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น ประเทศไทยจึงควรอนุญาตให้

ทำการวิจัยและทดสอบภาคสนามพีชจีเอ็ม ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ได้จากการปรับปรุงพันธุ์พืชให้สามารถแก้ปัญหาที่เฉพาะเจาะจงได้ดีกว่าการวิธีการปรับปรุงพันธุ์แบบเดิม เพื่อสร้างทางเลือกให้เกษตรกรได้มีพันธุ์พืชใหม่ ที่ทนทานต่อสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของเกษตรกร

สำหรับกระบวนการตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ ของพีชจีเอ็มที่ทั่วโลกปฏิบัติ แบ่งเป็น 3 ระดับคือ ระดับห้องปฏิบัติการ เพื่อค้นหาปัญหาที่ต้องการ, ระดับโรงเรือนปิด (Greenhouse) เพื่อทดสอบภายใต้การควบคุมปัจจัยต่างๆ และการทดสอบภาคสนาม เพื่อทดสอบผลกระทบต่างๆ ในสภาพแวดล้อมที่เหมือนจริง ซึ่งทั้ง 3 ระดับหากตรวจพบปัญหาจะถูกคัดทิ้งและต้องกลับไปตั้งต้นที่ขั้นตอนการค้นหายีนในห้องปฏิบัติการใหม่

จากการศึกษาและติดตามสถานการณ์ เกือบ 20 ปีของการผลิตพีชจีเอ็มในเชิงพาณิชย์ของประเทศต่างๆ ยังไม่เคยมีรายงานใดๆ ในเรื่องของความไม่ปลอดภัยของผู้บริโภค และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

ในเมื่อหลายประเทศที่เป็นประเทศเพื่อนบ้านของไทยมีการปลูกพีชจีเอ็มมากขึ้น ขณะที่ไทยยังไม่อนุญาตแม้งานวิจัยในภาคสนาม ต่อไปหากทั่วโลกยอมรับพีชจีเอ็ม ทิศทางการเกษตรในประเทศไทยจะเป็นอย่างไร?

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ปลดกับดักความคิด "ประชานิยม" อัมชานา-เกษตรกรก่อนเสียหายยับเยินกว่านี้

วิกฤตการณ์ภัยแล้งที่ประเทศไทยเรากำลังเผชิญกันอยู่ แม้จะเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐบาลกำลังเร่งดำเนินการแก้ไข แต่ยังมีอีกเรื่องที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่า นั่นก็คือ ปัญหาของเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรผู้ปลูกข้าว หรือ “ชาวนา” ผู้เป็นกระดูกสันหลังของประเทศชาติที่กำลังประสบปัญหาขาดน้ำหล่อเลี้ยงนาข้าว ไม่เฉพาะในแต่พื้นที่นอกเขตชลประทานเท่านั้น หากแต่ยังเกิดปัญหาขึ้นในพื้นที่เขตชลประทานลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาด้วย

แต่จนถึงวันนี้ เรายังไม่สามารถประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้นกับชาวนาได้อย่างชัดเจน นอกจากเห็นข้อมูลเป็นทางการ จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม ที่ผ่านมา ซึ่งคาดว่าผลผลิตข้าวจะลดลงประมาณ 11% ประกอบกับรายงานจากสถานการณ์ภัยพิบัติด้านเกษตร เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม ซึ่งระบุว่า พื้นที่เพาะปลูกข้าวเสียหาย 1.19 ล้านไร่ ในช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2557 และเสียหาย 78.25 ไร่ ในช่วงเดือนมกราคม-9 กรกฎาคม 2558 จากพื้นที่ปลูกข้าวทั้งประเทศ 62 ล้านไร่

ส่วนศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ประเมินว่า สถานการณ์ภัยแล้งปี 2558 เสียหาย 68,000 ล้านบาท พื้นที่เพาะปลูกเสียหาย 10-12 ล้านไร่ จากพื้นที่ทั้งหมด 61 ล้านไร่ ทั่วประเทศ และมีผลผลิตเสียหายราว 4.6 ล้านตัน ซึ่งคงต้องติดตามกันต่อไปว่าสุดท้ายแล้วความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงกับชาวนาโดยเฉพาะนั้นจะมีมากน้อยเพียงใด

ข้อความข้างต้น คือ สิ่ง ที่ ทีมเศรษฐกิจ พยายามจะบอกกับรัฐบาลของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ว่า ถ้าเรายังคงหมกมุ่นกับปัญหาในอดีตวนเวียนอยู่กับความพยายามจะจำกัดความคิดให้อยู่ภายใต้กรอบที่เข้มงวด ที่สุดประเทศไทยเราจะไม่สามารถเดินไปข้างหน้าเพื่อแสวงหาอนาคตที่ดีได้ ฉะนั้น การไม่ให้ออกาสตนคิดนอกกรอบ ก็

เท่ากับการปิดโอกาสที่จะช่วยเหลือชาวนาไม่ได้รับความช่วยเหลือใดๆ จากรัฐบาล กรณีนี้ทำให้เราพบความจริงที่สำคัญว่า การเพาะปลูกข้าวของไทยซึ่งแม้จะเป็นประเทศส่งออกสำคัญของโลก แต่ก็มีผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่ “ต่ำมาก” หรือเพียงประมาณ 480 กิโลกรัม/ไร่เท่านั้น เพราะกระบวนการเพาะปลูกข้าวทั้งประเทศมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวเพียง 20% ของประเทศเท่านั้นที่มีโอกาสได้อาศัยระบบชลประทาน ซึ่งถือว่าเกือบต่ำสุดในโลก ขณะที่ค่าเฉลี่ยของพื้นที่ชลประทานในการเพาะปลูกข้าวของโลกควรจะอยู่ที่ 50% นั้นแสดงให้เห็นว่า การเพาะปลูกข้าวของไทย ส่วนใหญ่ยังคงพึ่งพา ลม น้ำ อากาศ ที่เรียกว่า นาน้ำฝน (Rain Rice) ซึ่งมีความเสี่ยงสูงที่จะได้ผลผลิตต่ำ ตราบเท่าที่ไม่มีน้ำฝนตกลงในพื้นที่ ยังไม่นับรวมกับปัญหาอื่นๆ ที่เข้ามากระทบชาวนา ทำให้ต้นทุนการผลิตข้าวสูงจนไม่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้อย่างยั่งยืน ทั้งจากราคาปุ๋ยภายในประเทศที่มีราคาสูง และจากการที่รัฐบาลเก็บภาษีนำเข้าปุ๋ยสูงถึง 30% ขณะที่เกษตรกรยังต้องจ่ายทั้งค่าเช่าที่ดินทำนา และค่าจ้างแรงงานด้วย เป็นต้น

ความคิดที่หมกมุ่นอยู่กับปัญหาในอดีต และการสร้างข้อจำกัดทางความคิดให้กับตนเองจนเกินไป เช่นการปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือที่รัฐพึงมีให้ทั้งในรูปนโยบายและงบประมาณ ที่เรียกรวมๆ กันว่า ประชานิยม ทำให้การประกันราคาข้าวในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนจนถึงการรับจำนำข้าว หรือพยุงราคาข้าว ไม่ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อช่วยเหลือชาวนาได้อย่าง “ครบวงจร” และยั่งยืน นั่นจึงทำให้ชาวนาต้องเผชิญปัญหามากมายหลายด้านด้วยกัน

เริ่มต้นจากปัญหาราคาข้าวตกต่ำ การไม่ขายข้าวคุณภาพต่ำในโกดังรัฐออกไป หรือขายข้าวดีกับข้าวไม่ดีและคุณภาพต่ำเกลี่ยรวมกันไปในราคาเท่าๆ กัน ทำให้ราคาข้าวขึ้นไม่ได้ ปัญหาเศรษฐกิจโลกตกต่ำ และการถูกตัดสิทธิพิเศษทางการค้าทั้งจากการถูกปฏิวัติรัฐประหาร และการเป็นประเทศที่ประชากรมีรายได้ต่อหัวเพิ่มขึ้น ตลอดจนถึงการที่ราคาข้าวในตลาดโลกตกต่ำลงพร้อมๆ กับราคาสินค้าโภคภัณฑ์อื่นๆ ขณะที่ฟางเส้นสุดท้ายที่ทำให้หลังชาวนาหักคือ การป่าวประกาศห้ามชาวนาปลูกข้าวเนื่องเพราะน้ำหมดเขื่อน และฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล

ปัญหาต่างๆ ที่ว่ามาข้างต้นนี้ จะต้องมีการแก้ไข เมื่อมองภาพใหญ่ ในเชิงนโยบายของประเทศที่มีต่อภาคเกษตรของไทยระยะยาว ไม่เฉพาะเรื่องของข้าว หากแต่จะต้องยอมรับว่า รัฐบาลของประเทศไทยไม่เคยให้การสนับสนุนภาคเกษตรอย่างจริงจัง ในทางตรงกันข้าม กลับทำให้ภาคเกษตรเติบโตได้ยาก และมีความเสี่ยงสูงกว่าภาคการผลิตอื่นๆ เพราะภาคเกษตรขึ้นอยู่กับลม ฟ้า อากาศ บางครั้งน้ำท่วม บางครั้งฝนแล้ง ยังมีปัญหาแมลงศัตรูพืชผสมเข้ามาด้วย ชาวนาจึงนับเป็นอาชีพหนึ่งที่เสี่ยงที่สุดในโลก ขณะที่ภาคการผลิตอื่นๆ เช่น ภาคอุตสาหกรรม กลับได้รับการสนับสนุนและเงินอุดหนุนจากทุกรัฐบาลอย่างต่อเนื่องยาวนานมากกว่า 5 ทศวรรษ เช่น การส่งเสริมการลงทุน การคุ้มครองด้านภาษีนำเข้า การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจ และการมีผู้แทนของภาคอุตสาหกรรม และการค้า เข้าไปร่วมเป็นกรรมการต่างๆ ที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจประเทศ ตรงนี้จึงมีส่วนสำคัญที่ผลักดันให้ภาคอุตสาหกรรมเติบโตขยายตัว โดยมีส่วนแบ่งในผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ถึง 34% หรือคิดเป็นมูลค่าประมาณ 4.5 ล้านล้านบาท (ปี 2557) และมีแรงงานอยู่ในภาคอุตสาหกรรมเพียง 15% ของแรงงานทั้งประเทศ ขณะที่ภาคเกษตรกรรมมีสัดส่วนใน GDP เพียง 10% หรือคิดเป็นมูลค่า 1.4 ล้านล้านบาท แต่มีจำนวนแรงงานในภาค

นี้สูงถึง 39% และยังเป็นภาคที่มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง จนทำให้สัดส่วนใน GDP ภาคเกษตรลดลง จนเป็นภาคที่มีขนาดเล็ก เมื่อเปรียบเทียบกับเศรษฐกิจไทยทั้งระบบ

เมื่อลองพิจารณานโยบายของประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้ว จะพบว่าพวกเขาดูแลภาคเกษตรกันอย่างไร และทราบชัดว่า ประเทศกลุ่มนี้เป็นคู่แข่งสำคัญของไทยในการผลิตและค้าขายสินค้าเกษตรหลายชนิด ตั้งแต่ ข้าว ข้าวโพด น้ำตาล เป็นต้น

อย่างสหรัฐอเมริกา มีนโยบายช่วยเหลือเกษตรกรที่เรียกว่า Agricultural Act หรือ Farm Bill ซึ่งประกอบไปด้วยหลายมาตรการ เช่น การอุดหนุน (Subsidies) การประกันราคา การประกันรายได้ รวม 10 มาตรการ รวมทั้งการกำหนดมาตรการแก้ไขอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษี (Non Tariff Barriers : NTBs) เพื่อกีดกันการนำเข้า โดยในกฎหมาย Farm Bill ฉบับล่าสุด (Agricultural Act of 2014—2023) ซึ่งลงนามโดยประธานาธิบดีบารัค โอบามา คาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่ออุดหนุนภาคการเกษตรสูงถึง 956,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ขณะเดียวกัน สหภาพยุโรป หรืออียู ก็มีนโยบายในการช่วยเหลือภาคเกษตรกรของพวกเขาเช่นกัน โดยเรียกมาตรการช่วยเหลือนี้ว่า Common Agricultural Policy หรือ CAP และใช้เงินมหาศาลในการช่วยเหลือเกษตรกรของเขา นโยบายเหล่านี้ นอกจากจะช่วยเกษตรกรของประเทศแล้ว ยังส่งผลให้เกิดสินค้าเกษตรในโลกมีปริมาณเพิ่มขึ้นมาก และทำให้การแข่งขันด้านราคามีความรุนแรงขึ้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อเกษตรกรไทยที่อาจถูกบังคับไปในตัวให้ต้องขายสินค้าเกษตรในตลาดโลกต่ำกว่าที่ควรจะเป็นด้วย

ไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาเพียงไม่กี่ประเทศที่เป็นประเทศส่งออกสินค้าเกษตรสุทธิ (Net Food Exporter) ที่กำลังประสบกับปัญหารุมเร้าหลายด้าน รวมทั้งการแข่งขันที่รุนแรง การมีคู่แข่งเพิ่มขึ้นทุกวัน จนกระทั่งถูกแย่งชิงตำแหน่งประเทศชั้นนำการส่งออกสินค้าเกษตรไป เนื่องจากรัฐบาลขาดนโยบายและการสนับสนุนอย่างจริงจังเพียงพอ เพราะกับดักที่อาจสร้างขึ้นเองโดยที่ภาครัฐก็ไม่วินิจฉัย ปัญหานี้ทำให้มองเห็นว่า ปัจจุบันนี้ภาคการเกษตรของไทยกำลังอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญ เราจะปล่อยให้เกษตรกรไทยต้องไปผจญกับประเทศคู่แข่งที่มีความเพียบพร้อมในทุกด้าน หรือจะช่วยให้พวกเขาลุกขึ้นมายืนบนลำแข้ง

ตนเพื่อต่อสู้บนเวทีโลกได้ เพื่อให้ได้น้ำมาหล่อเลี้ยงพืชเกษตร หรือความแปรปรวนจากสภาพภูมิอากาศที่เกิดจากสภาวะโลกร้อนโดยลำพังไม่ได้

จากวิกฤตการณ์น้ำแล้งที่เกิดขึ้นมานี้ ทิศเศรษฐกิจยังเชื่อว่าในวิกฤติย่อมมีโอกาสเสมอ และนี่น่าจะเป็นโอกาสที่ดีที่สุดของรัฐบาลปัจจุบันที่จะหยิบยกเรื่องของภาคเกษตรทั้งหมดขึ้นมาจัดทำเป็นนโยบายที่สนับสนุนการพัฒนาให้รอบด้าน โดยเฉพาะการวางรากฐานระบบสาธารณูปโภคที่สมบูรณ์ และแผนการสนับสนุนเกษตรกรให้สามารถเพิ่มคุณภาพผลผลิตเพื่อการแข่งขันบนเวทีโลกให้ได้

แม้ว่าที่สุด รัฐบาลจำเป็นต้องให้การอุดหนุนในรูปแบบต่างๆ แก่เกษตรกรไทย ตั้งแต่ปัจจัยการผลิต การพัฒนาเทคโนโลยี การบริหารจัดการ และการตลาดอย่างจริงจังก็ตาม ผลของการส่งเสริมให้มีการส่งเสริมเกษตรกรอย่างจริงจังนี้ นอกจากจะยกระดับรายได้ของเกษตรกรเพิ่มขึ้น เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ให้ภาคเกษตรอยู่คู่กับประเทศไทยอย่างแข็งแรงแล้ว สิ่งเหล่านี้ยังถือเป็นการลดความเหลื่อมล้ำของคนไทยในประเทศที่ยังนับวันความเหลื่อมล้ำก็ยังสูงขึ้นไปตามลำดับด้วย

อย่างที่กล่าวไว้แต่ต้น บางทีข้อจำกัดทางความคิดที่เข้มงวด กับการคิดวนเวียนอยู่แต่ปัญหาในอดีต เช่น นโยบายรัฐบาล หรือพรรคการเมืองที่เกี่ยวกับการประกันราคาข้าวก็ดี การรับจำนำข้าว หรือการพยุงราคาข้าวมากเกินไปก็ดี ทำยที่สุดมันอาจเป็นกับดักที่ทำให้รัฐบาลชุดนี้ไม่สามารถให้การช่วยเหลือชาวนา และเกษตรกรในสภาวะการณ์ที่ยากลำบากเช่นนี้ได้เลย

ทิศเศรษฐกิจ อยากแนะนำให้รัฐบาล “ลู่ตัว” เร่งหามาตรการเยียวยาชาวนาและเกษตรกรไทยอย่างจริงจังด้วยการเปิดใจรับทุกข้อเสนอที่มีเข้ามา โดยเฉพาะในมาตรการเก่าๆ ที่ดีอยู่แล้ว และสามารถกระทำได้ทันทีเพียงแต่ต่อยอดเข้าไปเท่านั้น

ข้าวหน้าปี : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ปีเพาะปลูก 2556/57 ณ ความชื้น 15%

ภาค/จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)	
				ปลูก	เก็บ
รวมทั้งประเทศ	62,079,904	58,135,809	27,090,184	436	466
ภาคเหนือ	14,673,698	14,352,849	8,637,165	589	602
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	37,066,629	33,750,137	12,295,137	332	364
ภาคกลาง	9,395,366	9,135,424	5,740,365	611	628
ภาคใต้	944,211	897,399	417,517	442	465

ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ระบุผลสำรวจสถานการณ์ภัยแล้งในปี 2558 ว่า ประเทศไทยจะเสียหายกว่า 68,000 ล้านบาท โดยสำรวจจากเกษตรกรทั่วประเทศจำนวน 1,200 ตัวอย่าง ระหว่างวันที่ 1-4 ก.ค.2558 พบว่า ภัยแล้งได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมแล้ว 68,144.97 ล้านบาท หรือคิดเป็น 0.52% ของจีดีพี มีพื้นที่เพาะปลูกเสียหายแล้ว 10-12 ล้านไร่ จากพื้นที่เพาะปลูกทั้งประเทศ 61 ล้านไร่ ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย 4.6 ล้านตัน มูลค่า 35,600 ล้านบาท และยังมี ความเสียหายจากการผลิตข้าวหน้าปีถึงลดลงราว 32,512.44 ล้านบาทด้วย

ปัญหาภัยแล้งนี้อาจทำให้เศรษฐกิจไทยในปีนี้อายตัวต่ำกว่า 3% และหากรัฐบาลต้องการพยุงเศรษฐกิจไทยให้ขยายตัวได้มากกว่า 3% จะต้องใส่เงินเข้าระบบเศรษฐกิจราว 70,000-100,000 ล้านบาท ผ่านการให้เงินชดเชยแก่เกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากสถานการณ์ภัยแล้งดังกล่าว โดยอาจจ่ายเงินชดเชยเกษตรกรไร่ละ 1,000 บาท และเพิ่มความช่วยเหลือจากรายละ 15 ไร่ เป็น 20 ไร่ รวมถึงจ่ายเงินชดเชยราคาพืชผลทางการเกษตรให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เร่งรัดโครงการชดเชยขาดทุนเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนต่อไป ศูนย์พยากรณ์ฯ ยังระบุด้วยว่า ปี 2558 นี้ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ชี้ว่า จะเป็นปีที่เศรษฐกิจไทยอยู่ในจุดที่ต่ำสุดของวัฏจักรเศรษฐกิจจึงทำให้จีดีพีอาจขยายตัวเพียง 2.75-3.25% เท่านั้น.

ทีมเศรษฐกิจ

ตัดมูลค่าสิ่งปลูกสร้างออก!ลดภาระภาษี

คลังเล็งตัดมูลค่าสิ่งก่อสร้างออกจากภาษีที่ดิน โดยให้เหลือเพียง พ.ร.บ.ภาษีที่ดิน จากเดิม พ.ร.บ. ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งจะทำให้เจ้าของบ้านและที่ดินจ่ายภาษีลดลง หวังลดกระแสต่อต้าน

ผู้สื่อข่าวรายงานจากกระทรวงการคลังว่า กระทรวงการคลังจะตัดมูลค่าของสิ่งปลูกสร้างออกจาก พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ... ที่กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ซึ่งหากตัดมูลค่าของสิ่งปลูกสร้างออกจากกฎหมายฉบับดังกล่าวแล้ว ก็จะทำให้ พ.ร.บ.ฉบับนี้ เหลือเพียง พ.ร.บ.ภาษีที่ดิน ทั้งนี้ การตัดฐานราคาสิ่งปลูกสร้างออกจากกฎหมายทำให้ภาระภาษีที่เจ้าของบ้าน และที่ดินต้องจ่ายลดลง แม้จะทำให้รายได้จากภาษีลดลงต่ำกว่าที่เคยประเมินไว้ที่ 200,000 ล้านบาทต่อปีก็ตาม แต่ก็ยังจะสูงกว่ารายได้จากภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ ที่จัดเก็บในปัจจุบันที่ได้ประมาณปีละ 25,000 ล้านบาทเท่านั้น

ทั้งนี้ กระทรวงการคลังตั้งเป้าหมายว่า จะนำ พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เข้ามาแทนที่ภาษีโรงเรือนและที่ดินและภาษีบำรุงท้องที่ เนื่องจากมีปัญหาช่องโหว่ของภาษีและอัตราภาษีที่เก็บในอัตราที่ต่ำมากโดยใช้ราคาปานกลางของราคาที่ดินในช่วงปี 2521-2524 รวมถึงการยกเว้นภาษี สำหรับเจ้าของที่ดินขนาดตั้งแต่ 50 ตารางวา จนถึง 5 ไร่ และโครงสร้างภาษีมีลักษณะถดถอยคือ ราคาที่ดินที่ต่ำกว่า 30,000 บาท/ไร่ จ่ายอัตราภาษีเฉลี่ยที่ 0.50% ขณะที่เกินกว่า 30,000 บาท/ไร่ จ่ายในอัตราต่ำลงคือ 0.25%

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ในช่วงต้นปีที่ผ่านมา กระทรวงการคลังได้พยายามผลักดันร่างกฎหมายภาษีเข้าสู่การพิจารณาของ ครม. แต่นายกรัฐมนตรีสั่งให้ชะลอการนำเสนอให้ ครม.อนุมัติ โดยสั่งให้กระทรวงการคลังไปพิจารณาถึงมาตรการบรรเทาผลกระทบต่อประชาชนที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งนายสมหมาย ภาษี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ยืนยันมาโดยตลอดว่า กระทรวงการคลังจะผลักดันกฎหมายภาษีฉบับนี้ต่อไป ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปภาษี เพื่อสร้างรายได้ให้รัฐบาลที่มีภาระรายจ่ายที่สูงขึ้นทุกขณะ และรัฐบาลจัดทำขนาดดุจดัดต่อกันมานานกว่า 10 ปีแล้ว

สำหรับอัตราภาษีในร่างกฎหมายฉบับนี้ ได้กำหนดอัตราเพดานภาษีไว้ 3 ประเภทคือ ที่ดินเพื่อการเกษตร อัตรา 0.25% ของราคาประเมิน ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่ออยู่อาศัย ในอัตรา 0.50% และอื่นๆ นอกเหนือจากนี้ เช่น อาคารพาณิชย์ หรือที่รกร้างว่างเปล่าไม่ได้ทำประโยชน์ตามสมควร ในอัตรา 2% อย่างไรก็ตาม กระทรวงการคลังยืนยันว่า อัตราภาษีที่จะเก็บจริงจะไม่สูงเท่าอัตราตามเพดาน แต่จะต่ำกว่าอัตราตามเพดานมาก โดย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เคยเสนอว่าให้เก็บที่ดินเพื่อการเกษตรในอัตรา 0.05% ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง 0.1% และเชิงพาณิชย์ 0.2%

นอกจากนี้ ยังได้เสนอแนวทางการลดหย่อนภาระภาษี เช่น การกำหนดให้บ้านและที่ดิน ที่มีมูลค่าไม่เกิน 2 ล้านบาท จ่ายในอัตรา 25% ของภาระภาษี ซึ่งหากภาษีบ้านและที่ดินอยู่ในอัตรา 0.1% เท่ากับว่าภาระภาษีจะอยู่ที่ 1 พันบาทของมูลค่าบ้านและที่ดิน 1 ล้านบาท เมื่อจ่ายเพียง 25% เท่ากับจ่ายภาษีเพียง 250 บาท ต่อ 1 ล้านบาท

ส่วนบ้านและที่ดิน ที่มีราคามากกว่า 2 ล้านบาทแต่ไม่เกิน 4 ล้านบาท จ่ายภาษีในอัตรา 50% ของภาระที่ต้องจ่าย เท่ากับว่าจ่ายภาษี 500 บาทต่อมูลค่าบ้านและที่ดิน 1 ล้านบาท และราคาบ้านและที่ดินเกินกว่า 4 ล้านบาท ให้จ่ายเต็ม 100% ของภาระภาษี ส่วนที่ดินเพื่อการเกษตรจะยกเว้นภาษีให้สำหรับที่ดินที่มีมูลค่าไม่เกิน 1.5 ล้านบาท